

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Videken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Osztrák nemzeti munkapárt.

Debrecen, május 3.

Mikor a király ismét rátalált Khuen-Héderváry Károly grófra és elküldte császári ukázzal hozzánk, a husz évig horvát bán s két ízben magyar miniszterelnök egy szál legény nélkül beállított Budapestre. Első dolga volt, hogy nagydobosokat fogadott, akikkel összehívatta a letűnt rendszer alakjait rejtek helyeikből. Mikor elég szép számmal voltak már együtt, akkor elkezdtek azon tanácskozni, hogy milyen nevet vegyenek fel a keresztségben.

A névválasztásnál sok körülménnyel kellett számolniok. Először is nagyon jól tudták azt, hogy a régi szabadelvű gunyvet nem szabad feleleveníteniök, mert ez magában időnapelött halálukat okozná. Másodszor arra kellett törekedniök, hogy alkalmas nevet bitoroljanak, amellyel a rövidlátó embereket megteveszthetik, megnyerhetik. Az osz-

trák gyárosok huncutsága, hogy gyártmányaikat „tulipán“-nak, „csikós“-nak, „Rákóczi“-nak nevezik el, nemzeti szalagos papirokra magyar jelvényeket rajzolnak, hogy megtéveszték vele a vásárló magyar közönséget. Ezen módon, erre a receptre dolgozott a Khuen kormány is, mikor nevet választott.

Nehéz vajadások közben megszületett a „nemzeti munkapárt“ elnevezés. Jól hangzó név, szép név, de nem méltók reá, akik viselik. Igaz, az életben is találkozunk Szőke nevű emberekkel, akik barnák, Szabó nevével, akik kovácsok és így tovább, akik egész életükkel a nevüket cáfolják. A mungó vagy muszkapártnak is az a tragédiája, hogy egész életében mindig az ellenkezőjét teszi annak, amit a neve után várhatnánk tőle.

De azért büszkén veri a mellét ez a dísztelen társaság, hogy ők munkások, ők munkálkodnak, sőt, uram bocsáss, még azt is mondják, hogy nemzeti munkát végeznek és

ők ép ezért „nemzeti munkapárt“. — Hát vagy ők vannak megháborodva, hogy ilyet mernek állítani, vagy azt hiszik, hogy a közönség háborodott meg és beborult ésszel elhiszi nekik ezt az örülten badar állítást, mint ahogy egy háborodott ember elhiszi egy koldusról, hogy az a leghatalmasabb koronás király.

Nem kell a politikában jártasnak lenni, nem kell az ő bűnös életök titkait ismerni, elég annyit tudni, hogy a császár küldte őket a nyakunkra, mindjárt tisztában lehet vele a legegyszerűbb ember is, hogy milyen „nemzeti munkát“ végeznek Khuen és gárdája.

Végeznek nemzeti munkát, de nem magyar nemzeti munkát, hanem császári szabadalmazott osztrák nemzeti munkát. Hiányosan használják tehát mungóék a nevüket, hiányzik a nevékből az a rész, ami megkülönbözteti őket a becsületlen nemzeti munkásoktól, az „osztrák“ előnév, a nemzeti, a császári predikátum. Mint ahogy vannak

Legjobb színes férfiingek FEKETÉNÉL.

A tanu.

Irta: Roberto Bracco.

Hideg viselkedése által a végsőkig ingerelve, Rozália, mint egy mérges macska, alantans gondolatokkal és gunytól sziszegő hangon sugta fülébe, hogy nem igaz, hogy az ura elutazott... A vastagbőrű bestia ott alszik mellettük a szomszéd kamarában. Csak egy vékony fal választja el őket.

Rudolfo ereiben e hirre megfagyott a vér és pillanatra úgy érezte, a szíve megszünt dobogni.

— Hallod, hogy hortyog? Hallod? Jer be velem a nappaliba.

— Nem megyek. Így is elhiszem. De az ördögbe is... akkor miért hívtál ide? Miért üzented, hogy a tiz negyvenessel Rómába utazott? Miféle izetlen tréfák ezek?

Egész gyenge teste, lányos arca reszkett és rémülten tekintgetett hol erre, hol arra az ajtóra. A husz éves ifju, a nőik dédelgetett kedvence ijedt, szepegő gyermekké vált.

— Hallod, hogy hortyog? — ismételte fojtott hangon, kegyetlenül Rozália.

— Eh, bánom is én a hortyogását. Bolond vagy. Távoznai akarok. Érted?

— Ah! kicsikém! A kapukules nálam van — látod? Benn vagy a csapdában, kedves poétám!

— Mi bajod. Rozália? Miért nézel ily különösen reám?

— Hogy mi bajom? Semmi... De tegnap... a setányon, a kútnál...

— Nos?
— Azt mondtam neked: holnap szombat van. Antonió valószínűleg elutazik. Ez esetben este tizenegy órakor eljöhetsz hozzám.

— Nos? Aztán?
— Te nem feleltél, úgy tettél, mintha egy temetés bámulásába merülnél...

— Tudod milyen hatással vannak reám a temetések.

— Komédiás! Azért nem feleltél, mert ma estére egy légyottod volt.

— Nekem?

— Igen, — mással. S miután Antonió nem utazott el, hazugsággal csaltalak ide, hogy ne mehess ahhoz a másikhoz.

— Rozália, már egy hónap óta képzeldöl.

— S te már egy hónap óta megesalsz. Annyi szonettet irsz és mégis olyan buta vagy, hogy nem látod, hogy én mindent tudok. Nem kicsikém, te nem vagy elég ember arra, hogy két urnak szolgálj! Nem!

— Ördögbe is! E hiábavaló fecsegéssel még bajba juttatsz ma éjjel. Eressz el.

— Egy feltétel alatt.

— Nos?

— Ha mindent bevallasz.

— De ha nincs mit bevallanom.

— Ne hazudj... Én azt is tudom, hogy ki; le tudom írni, hogy néz ki. De annyira szeretlek, kis ostoba, hogy ez egyszer még megbocsátok, ha szent ígéretet teszel, hogy többé nem mégy hozzá...

Vad, emésztő féltékenysége eszelte ki vele e ravasz csapdát, mert így okoskodott, ha ez a gyenge fickó — akit a bolondulásig szerettek — a veszély dacára, amelyben forog, a tudat dacára, hogy férjem minden pillanatban beronthat, — makacsul tagadja, amivel gyanúsítom, akkor ártatlan, — s en megszabadulok ettől a kizó, gyötörő gyanútól, emésztő féltékenységtől, amely egy hónap óta gyötör...

S a negyven éves asszony szenvedélyével sugta ravaszul, alattomosan, szerelemtől és örült gyanútól felkorbácsolt érzéssel kis kedvese fülébe:

— Vallj be azonnal mindent! Mindent!

Az ifju pedig azt gondolta, hogy az asszony — miután ily biztonsággal beszél, csakugyan megneszelt valamit. Egy gyenge védekezést még megpróbált.

— Ha valamit csakugyan tudnál, miért akarnád, hogy beszéljek?

— Miért? Mert... mert őszinte, férfias vallomásod meggyőzne, hogy a jövőben nem kell félnem a képmutatásaidtól... Érted?

Olexón vásárolhat

az, ki most ideiglenes helyiséget felkeresi. A legújabb napernyők, blousok, gyermekruhák, keztyűk és harisnyák a legolcsóbb árban kaphatók:

Zavaczky Leó, Debrecen
a „BIKA“-val szemben.

lívött Balogok, vedres Hódik, mert vedret loptak, szénás Nagyok, mert elődeik szénát emeltek el, azonképen van „osztrák nemzeti munkapárt”, röviden, császárpárt, mert ez az osztrákok érdekeit, javát munkálja.

Elfogadhatjuk tehát a nemzeti munkapárt elnevezést, de hogy igazak legyünk, azzal a megtoldással, hogy „osztrák nemzeti munkapárt”. Ez az ő becsületes nevök.

— május 3.

A bukottan jelöltek. Azt írja ma a debreceni munkapárt egyik lapja, hogy az I. és II. kerületbeli munkapárti jelölt nevét még e héten nyilvánosságra fogja hozni. Bennünket ugyan egyáltalán nem érdekel, hogy kilesz a munkapárti jelölt e két kerületben, mert hiszen akárki lesz, biztos bukásnak néz elibe. De köve hisszük, hogy odaát az uraknak kedvük, bátorságuk és pénzük volna ahhoz, hogy az I. kerületben jelöltet állítsanak. Ez igazán a végső kétségbeesés jele volna s épen ezért szinte kedves lútvány volna szemünknek egy munkapárti jelölt a Tiszaverő Thaly Kálmán kerületében. Egyebekben azt haljuk, hogy a II. kerület munkapárti jelöltjének személye holnap, vagy holnapután fog kikapanni. *Molnár Viktor, Szász Károly s Wickenburg Márk* gróf, akiknél kilincsel a helyi munkapárt, nem akartak vállalkozni az öngyilkosságra. Most aztán *Bolgár Lajos*, legvitézebb honvédelemügyi államtitkár s egy másik kapacitás neve van frontban. A főispán ezt a személyi kérdést is eldönteti odafele a központban s nincs kizárva, hogy Láng kegyelmes ur vasárnapi beszámolóján nyilvánosságra hozzák a II. kerület előre megbukott képviselőjelöltjének nevét.

A választások kiírása. A holnap minisztertanács fog dönteni afelől, hogy mikorra írják ki a választásokat. A kormány kebelében még ma sincs meg az egyértelmű

megállapodás s míg egyrészt azt mondják, hogy az összehívó királyi kézirat már a csüörtöki hivatalos lapban megjelenik s ebben az esetben a választásokat május huszonötödikére írják ki, másrészt az a hír, hogy az országgyűlés összehívásának publikálása csak a szombati vagy vasárnapi hivatalos lapban történik meg, amely esetben a választások május harmincadika és június elsője közötti napok egyikén kezdődnének. Őt nap tehát az egész különbség és még ebben sem tudnak megegyezni. Mint értesülünk, a holnap minisztertanács mégis csak a későbbi dátumban nem megállapodni. Khuen a holnap minisztertanács után Bécsbe utazik s kieszközi a Házat összehívó királyi kéziratot. Khuen különben, miután fényes jelöltek egyáltalán nem jelentkeznek, megoldotta a pénzeszsákot, felmondván a bankoknál elhelyezett állami betéteket. A milliőkat már viszik, lelkek megvásárlására, a miniszterelnök palotájába.

Justh Gyula programbeszéd. Justh Gyula Makón áldozóesüörtökön mondja el programbeszédét, azután dunántúli körutra utazik.

Választási mozgalmak. Lázár Zoárd, a *kisjenői* kerületi Justh-párti jelöltje tegnap Nagypélen programbeszédet mondott. A választók nagy lelkesedéssel csatlakoznak hozzá.

Nyirbógdányból jelentik, hogy dr Horváth József Kossuth-párti és gróf Vay Gábor Justh-párti között rendkívül erős küzdelemre van kilátás. Dr Horváth tegnap Kótajon, gróf Vay Nagyhalász községben mondott programbeszédet.

A *halmi-i* választókerület függetlenségi párti jelöltje, *Földiák Gyula*, vasárnap tartotta programbeszédét a kerület központjában, Halmiban, ahol ünnepélyesen fogadták.

A *kunszentmártoni* kerületben meglehetősen csendes mederben folynak a választási küzdelmek. A függetlenségi és 48-as párt egyértelmű szilárd elhatározással áll jelöltje *Bozóky Árpád* mellett, akivel szemben a munkapárti jelöltnek, dr Kiss Ernőnek győzelemre egyáltalán nem lehet kilátása.

A *nagykárolyi* kerület pártönkivüli függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje dr *Károlyi József* gróf, május hó 10-én érkezik Nagykarolyba, ahol aznap programbeszédet tart.

A *nagylaki* kerület legfontosabb községében, Földeakon vasárnap fényesen sikerült függetlenségi gyűlést tartottak, amelyen a kerület rendkívül népszerű képviselőjelöltjének, dr Nagy Sándornak kíséretében Nagy György és *Varsaagh Zoltán* jelentek meg a függetlenségi párt országos központja részéről.

Véres programbeszéd. A karánsebesi választókerület bozivicsi járásában Burdia Szilárd nemzeti munkapárti jelölt tegnap mondott programbeszédét után Vlád Aurél nemzetiségi jelölt választói összeverekedtek Burdia választóival. A véres verekedésben egy *Burdia választót agyonverték, két másik választó halálos sérüléseket szenvedett.*

Csatasorban.

Választójogi liga alakul Debrecenben. Az alakítók között mindenféle pártállású emberek vannak, akik a liga céljával az általános, egyenlő, titkos választójogért megindítandó agitációt tűzték ki.

Ez a liga függetlenségi ember előtt *gyanusnak* tűnik fel. Ugyanis ebben a ligában, az előjelek szerint egy néhány munkapárti ember fog vezérkedni. Az egész vállalkozásnak olyan színe van, mintha a munkapárti vezető emberek félnének a *saját pártjukban bent harcolni* az általános választójogért és ahelyett, hogy az általános választójognak a munkapárt programjába való felvételéért agitálnának, tehát az általános választójogot *pártkérdéssé* tennék: e helyett a pártjukon kívül az ellenzéki pártok kezéből ki akarják csikarni az általános választójog lobogóját.

Szerintünk erre a ligára Debrecen városában semmi szükség sincs.

Az ilyen pártokon kívüli ligákkal már szereztünk elég gyászos tapasztalatot. A Fejérváry-korszak alatti ligáról is kiderült, hogy *alattomban darabontok szolgálatában állott.*

— Kitaláljak valamit, hogy kedvedre cselekedhessem?

— Tel... Vigyázz!

— Add ide azt a kulcsot, hadd menjek el!

— Mondom, hogy vigyázz!

— Ne kiabálj ugy...!

— Azt mondom, beszélj! Mert ha tovább is hallgatsz, igazán kiabálni fogok, s akkor nincs menekülés sem a te, sem az én számomra.

— Ördögbe is!

— Vallj be mindent és akkor szabad vagy!

— Am a szivéből a gyanu már kezdett tovatűnni a csökönnyös tagadás láttára. Csak még néhány pernyi faggatás és meggyőződve, boldogan bocsátja el kis szerelmét. Az ifju ellenben már így okoskodott: úgy látszik, meglesett, — mindent tud. Talán jobb, ha töredelmes vallomással megbékitem, másként még dühös férjének a karmai közé juttat.

— Rodolfo... édes kis Rodolfóm... beszélj! Hát megcsaltál, jó! Mit akarok én! Hogy megbánd, amit tettél — és szentül ígérd meg, ezután nem teszed... no, beszélj!

— Rodolfo rémülten a hangos beszéd-től, szájra tapasztotta kezét:

— Hallgass! Az Égre! Megmondok mindent, amit akarsz.

— Rozália hallgat. Idegei megrepegnek. Vak düh fogja el, de érzi, hogy most épp e percben kell nyugalmat szinlelnie.

— Beszélj, beszélj szívern.

— Esküszöm... csak beszélj.

— Esküszöl, hogy elengedsz?

— Esküszöm... beszélj.

— Kevés a mondani valóm. Magam se tudom, hogy jött a dolog... sajnálom is...

— Ügy... sajnálok...

— És hidd el, csak szálalomból engedtem neki...

— Szánalomból!... pedig szép...

— No... nem éppen...

— De fiatal?

— Igen, fiatal. De nem szeretem, nem az izlésem.

— De hát akkor... miért... miért viseled titkon magadnál az areképét?

— Hogyan... Ezt is tudod?...

Rozália égő szemekkel, a dühtől habzó szájjal karon ragadta.

— Nem! — ordította magán kívül. — Nem! Ezt nem tudtam! Semmit sem tudtam! Emmit! De te mindent elárultál, mindent! Gazember!

— Hallgass... az Égre! Hallgass! Az asszony örvongve ordítja tovább.

— Ah! nyomorult féreg! Hát azt hitted, megbocsátok? Ezt hitted?

— Ne ordíts! Ne ordíts!

— Ezt hitted, te számár?

— Rozália, elvesztünk!

— Igen, elvesztünk! Meg fogsz halni, látni akarom, hogyan halsz meg.

S fülét hegyezve, diadalmasan sziszegi:

— Megtörtént. Már jön.

Mint a pusztító förgő, hatalmas, döngő léptekkel törtet be az előbb még alvó férj. Megreszketnek a falak, az ajtók és a butorok.

Rodolfo felhörög, védőleg terjeszti ki karjait és reszketve lapul a falhoz.

Rozália egy sötét sarokból odasivítja:

— Öld meg!

De a férfi a revolverrel a kezében, rárohan:

— Nem! Ezt neked szántam!

A fegyver eldördül, az asszony megtántorog és a földre zuhan.

Két kezét a mellére szorítja, ahonnan fekete csikban folyik a vér. És üveges szemekkel hörgi:

— Öld meg... öld meg... kérlek... őt is... öld meg...

Rodolfo reszkető halálfélelemben kuporog egy szék mögött, s a férfi feléje közeledik...

Megáll előtte és nyugodtan szól:

— Hé, te! Várj, míg felöltözöm. Velem jössz tanunak. Erted?

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VEGH GYULA szűcsmester molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézete

FŐ-UTCA 42. sz., az udvarban.

Férfi és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁST bevésett szigorú, szolid árak mellett eszközli. Tisztelettel:

Vegh Gyula.

De függetlenségi és 48-as párti ember, — szerintünk, — semmiféle politikai kérdésben, munkapártiakkal nem lehet egy társaságban.

A függetlenségi párt, éppen Kossuth Ferencék kiszakadása alkalmával, világosan kimondotta, hogy 67-esekkel többé semmiféle szövetségbe nem áll. A munkapárttól pedig minket olyan óriási ür választ el, amely nemcsak a politikai, de még a társadalmi együttműködést is igen megnehezíti.

Annnyival inkább vissza kell tehát húzódnunk olyan szövetezéstől, melyből világosan kilóg a lóláb, hogy ezt a szövetezést munkapárti emberek akarják kihasználni a maguk politikai céljaira.

De nincs szükség erre a ligára Debrecenben azért sem, mert van itt már az általános választójognak két hatalmas szervezete. Az egyik a függetlenségi és 48-as párt, a másik a szociáldemokrata párt.

Igenis helyesnek tartjuk és számtalanszor hirdettük is, hogy ezek a pártok az általános választójogért vállvetve harcoljanak. Nincs ellene kifogásunk, sőt örömmel üdvözlölnénk, ha e pártokkal együtt működnek ellenzéki pártonkívüli férfiak is.

Tessék tehát egy hatalmas ellenzéki szövetségbe egyesíteni az általános választójog híveit. De ebben a szövetségben kormánypárti elemek helyt nem foglalhatnak és így ezt a szövetséget a kormánypárt saját céljaira nem fogja kiaknázhatszani soha.

A kormánypárti emberek pedig, kik az általános választójog hívei, csináljanak agitációt bent a nemzeti munkapártban. Tessék végre dönteni, hogy akarja-e hát ez a párt vagy nem az általános választójogot. Ne hirdessék azt, a mit a debreceni munkapárt plakátokon hirdetett, hogy „a nemzeti munkapártnak vezére: gróf Zichy István”. Vagy pedig ha Tiszát követik, ne hirdessék az általános választójogot. Szóval válasszának Tisza István, vagy az általános választójog között.

De amíg Tiszát követik, addig komolyan ne vegyék ajkukra az általános választójog nagy jelszavát.

*

A parlamenti verekedés agyoncsépett, elavult, divatból kiment rozsz korteszkezőt fel akarják melegíteni Hajdúvármegye közgyűlésén. Lengyel Imre bizottsági tagrosszalási indítvány tadott be a törvényhatóságához a tőle megszokott szeszélyeskedésből.

Ezt az alkalmat meg akarja ragadni a megyei munkapárt, hogy hangulatot csináljon Kluen mellett.

A megyei függetlenségi és 48-as párt vezetőségének kötelessége, hogy megakadályozza ez idejét mult izetlenkedést és megvédje a törvényhatósági közgyűlés komolyságát és méltóságát.

A munkapárt pedig ne ilyen kicsinyes eszközökkel iparkodjék magának megkaparítani a választókat. Hanem tessék előállani nyílt sisakkal és kitért mellel, hogy milyen programmal akarja előre vinni Magyarország ügyeit.

Tessék megnyerni a választókat közjogi és gazdasági elveinek hangoztatásával. Tessék nyilatkozni, hogy milyen állást foglal el az általános választójog kérdésében.

Szóval lássuk a programot!

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Munkapárti kudarc a hosszupályii kerületben.

— május 3.

Csufos kudarcot vallott tegnap a munkapárt a hosszupályii választókerület egyik tiszta magyar, függetlenségi érzelmű emberétől lakott községében, Nagylétán.

Beóthy László munkapárti jelölt harminc esendő kisérletében tegnap délután érkezett Nagylétára, hogy a létai magyarok előtt programbeszédet mondjon. Nem lehetett panasza Beóthynek, hogy nem hallgatták elegendő a beszédét. Ott volt bizony a szónoklatnál minden épkézláb létai ember. De nem ám azért, — mintha kíváncsiak lettek volna a munkapárti szónoklatra. Sőt alig fogott bele Beóthy a beszédébe, egyszerre hatalmasan felzúgott az egész népgyűlés és harsogva éltette — Fisch Ernőt.

Igen, Fisch Ernő a létaiak jelöltje, nem pedig Beóthy László. — Beszélhetett is a munkapárti jelölt, amit csak akart, nem hallgatott rá senki. Folytonosan, szünni nem akaró lelkesedéssel éltették a létai magyarok Fisch Ernőt és a hatalmas éljenriadásoktól nem lehetett egy szót sem hallani Beóthy beszédéből.

Csak akik közvetlen közel állottok a szószékhez — ide számítva a esendőroket is, akik legeslegközelebb állottak — csak azok hallották, mit beszélt Beóthy. Nem foglalkozott a munkapárti jelölt a politikával, nem adott politikai programot sem! Dehogy, sokkal közzelfoghatóbb dolgok voltak a beszédben! Igért Beóthy a létaiaknak megválasztása fejében óvodát, templomot, (persze láncsal együtt) szolgabírószéket, talán még azt is megígérte, hogy a Duna-Tisza csatornát is Létán át fogja vezetetni.

Ki tudja, hogy meghatotta ez a sok szép ígért a derék kakastollasokat! Mert körülbelül csak ők hallották a nagyszerű tirádákat. A létaiak az egész beszéd alatt folytonosan éljeneztek, Fisch Ernőt éltették, változatosság kedvéért pedig néha-néha szívről szívre megabugolták a munkapártot és létai jelöltjét.

A létai esetet följegyezheti számos győzelme közé a munkapárt, mint a legfényesebbek egyikét. Csak győzzenek ők a papirosan, a valóságban úgy megválasztják Fisch Ernőt, kiért az egész kerület szinte páratlanul lelkesül, hogy arról kódul az egész munkapárt.

IRODALOM.

Szávay Gyula székfoglalója. Szávay Gyula, — mint már jelentettük — ma, május hó 4-én délután 5 órakor tartja a Kiszalud-Társaságban székfoglalóját. Székfoglaló felépítésének műsora a következő: 1. Emlékezés Szűry Dénesről. 2. Apró versek, kis mesék. 3. Büntett a gyufagyárban. 4. A májusfa vörös virága. A társaság ülése az Akadémia felolvasó-termében lesz.

A májusi közgyűlés előtt.

(A hajdusováti ref. egyház kérelme. — A városi téglagyár új körkemenceje. — A róm. kath. egyház segélyügye.)

— május 3.

Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága ma tartotta a májusi közgyűlés előtt első ülését. Kisebb tárgyakkal foglalkoztak, s látták el javaslatokkal, melyek közül kiemelkedett a városi téglagyár kibővítésének ügye. A bizottság javasolta egy új körkemence 25 ezer korona költséggel való felépítését, amely évenként egy millió téglátöbbltet fog termelni a főmérnöki tervek szerint. A kérdés tárgyalásánál dr Freund Jenő indítványára elhatározták, hogy megkeresik a tanácsot, hogy a téglagyárnak házi kezelésbe

való vétele tárgyában az intézkedéseket tegye meg.

Az ülésről a következő tudósításban számolunk be:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt: dr Magoss György, dr Vargha Elemér, Roncsik Lajos, Márk Endre, Szilágyi Imre, ifj. Schwarz Vilmos, Kernhoffer József, Poroszlay László, dr K. Tóth Mihály, Aczél Géza, dr Freund Jenő, Komlóssy Arthur bizottsági tagok és dr Tóth Emil jegyző.

Papp Lajos megvételtre ajánlotta a városnak a Burgundia utca 11. számú házát 31 ezer koronáért. Roncsik Lajos fedezet hiányában nem javasolta a megvételt. A bizottság hozzájárult Roncsik főszámvevő javaslatához.

A hajdusováti ref. egyháztanács ujonnan szervezett iskolája fenntartásához segélyt kért. A kérelmet nem javasolták azon indokolással, hogy Szovát elég gazdag község ahhoz, hogy az iskola fenntartható legyen.

Roncsik Lajos főszámvevő jelentést tett a közigazgatási bíróság által a róm. kath. egyház és iskola segélyére hozott ítélete tárgyában. A jelentés szerint a bíróság a beruházási és iskolai segélyt tévesen állapította meg, ahhoz nem helyes kulesot használt. Az ítéletet kiadták a főügyésznek véleményadás végett.

A debreceni timár szakcsoport az államtól több gépet kapott egy építendő nagyobb műhelyhez, melyhez a várostól 75 ezer drb téglát kértek. Aczél Géza nem javasolta a kérelem megadását, mivel a timárok a város belterületén akarják a műhelyt felállítani. A külterületre szívesen megszállja a téglát. Kernhoffer József is hasonló értelemben beszél. A bizottság a téglamagadást a főmérnök indokai alapján nem javasolja.

A magyarországi községek országos szövetsége megkereste a várost a szövetségbe való belépés iránt. A kérelmet a bizottság dr Freund Jenő indítványára elutasította.

Következett a téglagyár kibővítésének ügye. Aczél főmérnök bemutatta az építendő új körkemence terveit, amely 25 ezer korona költséggel, egy millió téglát termelne évenként.

Dr Freund Jenő hozzájárul a kibővítéshez, de egyúttal indítványozza, hogy a téglagyár házikézelésbe vétessék.

A bizottság a körkemence felépítését javasolja, s a gyárnak házikézelésbe vétele tárgyában megkeresést intéz a tanácshoz.

Hauer Bertalan megfeleltette azt a tanácsos engedélyt, mely a „Hungária” kávéház előtt a járda kiszélesítését engedélyezte. A bizottság a felebbezést elutasította.

Több kisebb ügy letárgyalása után az ülés végett ért.

A Zenede ünnepe.

A művészgróf fogadtatása.

— május 3.

Illetékes helyről nyert értesítés szerint gróf Zichy Géza május hó 7-én a délelőtti fél tíz órakor befutó 1716. sz. vonattal érkezik Debrecenbe és itt Domahidy Elemér főispán vendége leend.

A fogadtatás fényessé tétele érdekében nagyszabású mozgalom indult meg.

A zenedei diszkozgyűlés háromnegyed 11 órakor kezdődik, amikor is dr Ujfalussy József fogja a művészvendéget üdvözölni és a diszgyűlést megnyitni.

A közgyűlés után maga a nagymester fog felolvasást tartani emlékeiből, ennek végzetével pedig a Zenede legkitünőbb növendékeivel Matinéet rendez, melynek műsora az esti nagy hangverseny műsorával vetekedik.

A Matinée műsora ez:

Bach F. Emm Rondo, előadja Somogyi.

Rade P. d-moll concert előadja Szántó.

Bach Seb: Chomatikus ábránd, előadja Simonffy Lóna.

Delibes: Coppelia.
 Taubert: Madárdal, énekli *Mandel Irén*.
 Schubert—Popper: Du bist die Ruh.
 Offenbach: mutette: cellon *Fejes István*.
 Grieg: E moll sonata: Zong. *Kurián Margit*.
 Goldmark: Hegedűconcert.
 Hubay: Magyar poémák. Hegedűn *Fráter Iván*.
 Chopin: B moll sonata: *Kardos István*.

A Bika-szálloda termeiben tartandó hangverseny, melynek műsorát már közöltük — este 8-kor kezdődik és a rendezőség felkéri a közönséget a pontos érkezésre, mert előadás alatt az ajtók feltétlenül csukvák.

Hangverseny után az alsó étteremben diszbankett lesz, melyre a jegyeket a zenében avagy a hölgybizottság tagjainál lehet megváltani, még bezárólag május hó 5-iki déli 1 óráig.

SZÍNHÁZ.

Baccarat.

Utolsó este szerepelt tegnap a Góthpár a Baccaratban. Minden este jobban és jobban meghódították közönségünket, de az este valósággal leigázták, elnémulva, szivszorongva, reszkette hallgató és bámu'ó rab-szolgákká tették a nézőket.

A nyugodt, csendes beszélgetésektől, a legmeggrázóbb kitérősektől esodátraméltóan művészt mutattak be és egyaránt elragadták a nézőket. De mikor a nyugodt társalgásukban gyönyörködöttünk, elragadtatásunk olyan volt, mint a tikkadt vándoré, mikor megpillantja a festői oázist, selymes fűvel, kanyargó erecskéjével; míg a meggrázó jeleneteknél reszkettünk, mint reszket a gyöngy ember, mikor megdördül az égbolt, mintha világrengető esatákat vívnának a magasban a pusztító démonok.

Az est esodás szépségeinek hatása alatt, fájó szívvel mondunk búcsút a művészpárnak. Vajha mielőbb viszont láthatnánk őket!

A darab többi szereplői teljes igyekezettel és sikerrel segítették elő az előadás szépségét. Kemény, Kardos, Gyöngyi, Szilágyi Berta és Huzella Irén egyformán jól játszottak.

A közönség valósággal elkábulva, szivszorongva figyelte Góthékat és felvonások után szünni nem akaró, tomboló lelkesezőssel, tapsorkánnal szólította a művész-párt a függöny elé. (lj.)

* **Műsorváltozás.** Tekintettel Felhő Rózi vendégszolgálatára, a holnapra hirdett énekes darab helyett Dumas örökbeesü színműve, a *Kaméliás hölgy* kerül színre. A címszerepet *Gazdy Aranka* játssza, Armand Duval *Lugosi Beia* lesz. — Ez estén lép fel először hosszas betegsége után *Arkosi Vilmos* az öreg Duval szerepében.

* **A karszemélyzet jutalomjátéka.** Csütörtökön este bérletszünetben lesz a karszemélyzet jutalomjátéka, mely alkalommal színre kerül *Szigeti József* örökbeesü népszínműve „Vén bakancsos és fia a huszár.” A vén bakát *Győre Alajos*, Lacit — *Horvát K.*, Lidit — *Bárdos, Ilonát* — *Huzella, Vörös esaplárt* — *Gyöngyi I.*, Fricit — *Ligeti L.*, a kantort — *Kemény*, az őrmestert — *Mártonfi* játssza. — Ez előadás iránt már is oly rendkívüli érdeklődés mutatkozik, hogy hihetetlenül szép jutalom vár derek kardalainkra.

* **Felhő Rózi fellépte.** Pénteken kezd meg *Felhő Rózi* a szegedi színház

népszerű primadonnája vendégszolgálatát. A művésznő először az Erdészleány címszerepében lép fel. Ez előadás rendes helyárrakkal bérletben tartatik meg.

* **Heti műsor.** Szerda: Sárga csikó. Csütörtök d. u.: Luxemburg grófja, este: Vén bakancsos és fia a huszár. Karszemélyzet jutalomjátéka. Péntek: Erdészleány, Felhő Rózi fellépte. Szombat: Baba, Felhő Rózi fellépte. Vasárnap d. u.: Varázskeringő Felhő Rózi fellépte, este: Dollárkirálynő, Felhő Rózi fellépte.

A debreceni Kossuth-szobor.

Hét művész pályázik.

— május 3.

Csaknem egy esztendeje annak, hogy harminchárom szobrászművészek harmincöt műve közül a szigorú zsüri nem talált egyet sem a kivitelre alkalmasnak. A sok pályázó közül kiválasztottak tíz érdemes, vagy szerencsés művészt s szűkebbkörű pályázatot irtak ki ezeknek részvételével. A tíz közül hét jelentkezett, akik május 17-ére beszállítják műveiket a Péterfia-utcai tornacsarnokba s e hét művész egyikének a nevét teszi marandóvá a nagy Kossuth-szobra.

A Kossuth-szobor bizottság egyik januári ülésén az eredetileg meghatározott pályázati határidőt május 17-ére tolták ki. Közeledvén a határidő, Kovács József szoborbizottsági elnök szükségesnek látta a bizottság összehívását. A bizottság ma délelőtt össze is ült s megtette a szükséges intézkedéseket.

Az ülésen jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre, dr. Magoss György, Roncsik Lajos, dr. K. Tóth Mihály, Varga Elemér, dr. Tüdős János, Márk Endre, Kardos Albert, dr. Tüdős Kálmán, bizottsági tagok és dr. Hegedüs István jegyző.

A bizottság mult ülése jegyzőkönyvének felolvasása után elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a bizottság két érdemes elhunyt tagjáról, *Thaly Kálmán* dr. és *Oláh Károlyról*, akiknek emléket jegyzőkönyvileg örökítették meg. — *Oláh Károly* helyét dr. K. Tóth Mihálylyal töltötték be.

Ezután előterjesztette Kovács József polgármester, hogy az e hó 17-én lejáró pályázatra a szükséges lépéseket meg kell tenni, hogy a pályatervet hol helyeztessenek el. — A bizottság abban állapodott meg, hogy a Debreceni Tornaegylet Péterfia-utcai csarnokát kéri el az egylettől s ott helyezze el a szobrokat.

Kovács József polgármester bejelentette, hogy *Strobl Alajos* lemondott a zsüriben viselt tagságáról. A bizottság megbizta az elnököt, hogy *Strobl* helyét valamelyik országos nevű szobrásszal, vagy építésszel töltsse be.

Tudomásul vették azt a bejelentést, hogy *Thaly Kálmán* 5000 koronát hagyományozott a Kossuth-szobor alap javára.

A bizottság így mindent elkészített. A pályázatok lejártával pontos határideje 1910 május 17-ének délelőtti 12 órája.

A beérkezett művek között egy 3000, egy 2000 és egy ezer koronás díjat fognak kiosztani.

Jungáné a férjéről.

Féltékeny volt a százados.

Olvasóink bizonyára emlékeznek Junga Sebő századosra, akinek a büne az, hogy pokolgépet küldött postán *Mátyássy Zoltán* hadbiztosnak, akit a pokolgép súlyosan meg is sebesített.

Junga Sebő felesége most Budapesten a Korona-utca második sz. házában lakik. Beteg, előrehaladott tüdőbaja ágyba döntötte. De azért mégis nyilatkozott férje ügyéről és a következőket mondotta:

— Tudom, — kezdte, hogy már a végén vagyok és nem is bánom, csak szeretném már megérni, hogy férjem szabad legyen. Mert ő nem bűnös. Csak esztelen fővel, beszámíthatatlan állapotban kevette el... csak esztét veszve tehettem azt *Mátyássy Zoltán* ellen.

Mindig is nervózus és „überspannt” ember volt. Azt hitte, hogy *Mátyássyval* megcsaltam. Pedig Isten látja lelkemet, hű voltam hozzá. Örült féltékenysége már *Kassán* kezdődött.

Mátyássy — éppen úgy, mint több katonatiszt is — eljárhatott házukhoz, ahol szívesen láttuk. Esküt tettem neki, hogy nem volt köztem és *Mátyássy* között soha semmi és ő úgy is tett, mintha elhinné. Oh, ha tudtam volna, hogy bizalmatlan hozzám, inkább elpusztítottam volna magam, semhogy a merényletig engedtem volna jutni a dolgot.

Folytonos féltékenységi jelenetei ideg-betegítő tettek és ezért orvosunk a mult év augusztus havában két hétre *Abbáziába* küldött. Ezalatt az idő alatt, távollétemben, tudtom nélkül készítette pokolgépét.

Amikor haza jöttem, az újságokban olvastam *Mátyássy Zoltán* esetét, borzasztó sejtélem fogott el. Mindjárt az uramra gondoltam. Rettenetes szenvedéseken mentem keresztül azóta. Fölhoztak *Budapestre*, *Jendrissék* tanár klinikájára, onnan idekerültem, de már akkor bennem volt a gyilkos kór.

Oh, mily boldogok voltunk még ma egy éve, férjem féltékenykedése dacára is. Most oda vagyunk mind a ketten, mert hiszen ő is már roncs. Higyje el, a buskomorság nemsokára őt is oda juttatja, ahová én már egész biztos uton vagyok: a sirba.

Mindez pedig meg nem történt volna, ha a látszatot el tudtam volna magamról háritani.

Már nyolc hónapja, hogy fogságban van. Miért nem végeznek vele? Miért hagyják ennyi ideig kinlódni?!

Aztán kérdezem: ugy-e *Jánosi Aladár* meggyilkolta *Haverda Mária* anyját és fölmentették? Miért mentették föl, mert kiderítették róla, hogy beszámíthatatlan állapotban gyilkolt.

Nos, ezer orvos mondhatja, hogy férjem józan észszel kevette el tettét, én az ellenkezőjét állítom. Mert ha már reám nem volt tekintettel, mint beszámítható ember, gyermekei érdekében nem kevette volna el a merényletet.

De tovább megyek: ha a polgári törvény föl tud menteni embert, aki féltékenységből ölt, miért nem teheti azt meg a tonai törvényszék is a katonával, aki ugyancsak a féltékenység mardosása alatt ölni?!

Mert az mindegy, hogy volt-e igaz alapja a féltékenységre. Féltett engem és pontkum. A katonai törvénynek semmi köze nincs ahhoz, hogy megcsaltam-e vagy sem!

BISOThKA ISTVÁN

építész, építőmester.

Elvállalja:

mindenrendű épületek tervezését, építését átalakítását.

Építési irodája: Péterfia-utca 71.

MULATSÁG.

Tanítói majális. A debreceni ref. tanítók segélyegyesülete május 21-én tanítói majális rendezte a nagyterdei Dobos pavillonban. A majális rövid hangverseny vezetése, melynek műsorán a helybeli zenei élet kitünőségei: Drumár János és Láng Zsigmond szerepelnek. A 65 tagból álló rendezőség mindent elkövet, hogy e majális kelleme s feledhetetlenné tegye. A meghívókat a napokban fogják szétküldeni. A majális műsorát s részletesebb ismertetését később közöljük.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható árnyékos forrásokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy-Állomás Salvator-forrás, Váralma, Budapest, Budapest, Budapest.

A büdszentmihályi hullafosztogató.

A főszolgabíróóság ítélete.

— május 3.

Érdekes ítéletet hozott a napokban a tiszalöki főszolgabíróóság. — Rostás Károly büdszentmihályi cigányt ítélte el harminc napi elzárásra közegészségügy elleni kihágás miatt.

Rostás neve bizonyára sokáig emlékezetes marad olvasóink előtt. A büdszentmihályi hullafosztogatóst követte el ő a múlt heteken s e tette világhírnévre tett szert. A külföld nagy lapjai kivétel nélkül irtak Büdszentmihályról, ahol egy *Rostas zizigane* családjával együtt a temetőből kiásott hullával táplálkozik.

Az esetből csak annyi felel meg a valóságnak, hogy Rostás tényleg kiásta egy halvaszületett gyermek holttestét s annak balkarját ellopta. De hogy tényleg meg akarta-e azt enni, mindezt megállapítani nem sikerült.

A tiszalöki főszolgabíróóság hivatalban alighanem sok gondot okozott a Rostás tette, mert nem tudták megállapítani, hogy a büntetőtörvénykönyv melyik szakasza alapján ítéljék el. A magyar btkv ugyanis csak hullafosztogató büntét ismeri, de hullacsonkítást nem. Törvényhozóink nem is gondolhattak arra a törvény elkészítésénél, hogy Magyarországon olyan ember is fog még akadni, aki hullacsonkítást követ el.

A tiszalöki főszolgabíróóság ítélete jogász körben nagy érdeklődést fog felkelteni és bizonyára hosszú vitára ad alkalmat.

UJDONSÁGOK.

— **Uj báró.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király gyoroki *Andrényi* Károly aradi nagykereskedőnek a közgazdaság és közjótékonyosság terén szerzett érdemeiért a magyar bárói méltóságot adományozta. Az új bárónak Debreczenben is kiterjedt rokonsága van.

— **Felhívás a választópolgárokhoz!** Felhívjuk a függetlenségi érzelmű választópolgárok figyelmét arra, hogy az 1911. évre elkészített választói névjegyzék holnaptól, csütörtöktől kezdve f. hó 25-ikéig közszemlére lesz kitéve a városházán. Miután a névjegyzékből köztudomás szerint számos választópolgár neve szokott tévedésből, vagy más okból kimaradni, kérjük pártunk tagjait, nézzenek személyesen utána, vajjon fel vannak-e véve a névjegyzékbe s amennyiben abból nevük kimaradt volna, jelentsék ezt az illetékes utcai elnökségnek.

— **Debreceniek a Tátrában.** E címen már hírt adtunk a tornaegylet pünkösztől kirándulásáról. Most már a részletes utitervet is közölhetjük. Indulás Debreczenből május 14-én, este 7 órakor; 15-én reggeli Pelsőc állomáson, érkezés Dobsinára 8 óra 41 perckor; kocsin a jégbarlanghoz, a sztraceni völgyön át (2 óra) a sztraceni vaskohó megtekintésével; a barlang megnézése után ebéd; kocsin (4 óra) Felkára, itt vacsora a Kompacher-féle nyaraló-telepen, hálás; május 16-án reggeli, villamoson Ó-Tátrafüredre; Uj-Tátrafüreden át gyalog a Lengyelnyereg (4 óra, 2200 méter magasság), érkezés fent tarisznyából; erről a vezetőség gondoskodik. Lejövet a Tátrafüred megtekintése; villamoson a poprádi állomásra, ott vacsora; indulás Poprádról 10 órakor este, érkezés Debreczenbe kedden, május 17-én, reggeli 8 órakor. Az összes költség személyenként 38 korona. Ebben benne van a vasuti jegy (II. osztály), kocsin, villamos, belépti-díj a jégbarlangba és a felsorolt étkezések, ital nélkül. Tornaegyleti tagok jelentkezhetnek május 7-én, délig; ugyanaddig 10 korona előleg fizetendő; a többi az indulás előtt. Aki nem tornaegyleti tagok, azok pártolótagnak léphetnek be. Jelentkezéseket az egyület ügyvivő elnöke, dr Horvay Róbert (Hajó-u. 26.) fogad el.

— **Zichy Géza diszelnöksége.** A hajdunánási dalkör *gróf Zichy* Gézát, a legnagyobb élő magyar zeneszerzőt és világhírű zongoraművészt diszelnökének választotta. Gróf Zichynek a diszoklevelet áldozó csütörtökön nyújtja át egy 12 tagú küldöttség Tetétlenén a Zichy kastélyban. A küldöttséget Csiha Márton főkapitány, dalegyleti elnök vezeti.

— **A vasutas szövetség** debreceni kerülete a Vasutas Otthon helyiségében vasárnap tartotta első választmányi ülését dr *Dzurilla* Béla elnöke alatt. A tárgysorozat érdekes volta a tagokat szép számmal hozta egybe. Fontos ügyek voltak napirenden, s a szövetség életére messze kiható határozatokat hoztak. — Az elnöki jelentések után az

alapszabályok módosítására a tiszikaron kívül *Ujlaki* Henrik és *Taar* Sándor küldetnek ki. Családi tanácsadókul megválasztattak *Székely* Imre, *Nagy* Sándor, *Veres* Lajos, *Manuzsich* József, *Vizi* József és *Alberti*. Az otthon bérlete felmondatni határozatott. — A szövetség ügyosztól dr *Freund* Jenővel szemben dr. *Barna* László, az ügyvédi kar ez ifju, rokonszenves tagja választott meg. Telekszerzés és vasutas otthon építése *Taar* Sándor előterjesztése folytán elhatározatott, úgy nemkülönbén a szövetség érdekeit képviselő hivatalos lap létesítése is.

— **Nincs baj az üstökössele.** Az emberek aggodalmát, mely a Halley-üstökössele szemben minden tudományos vigasztalgatás dacára nem akart szünni, valószínűleg el fogja oszlatni egy távirat, melyet a világ egyik leghíresebb csillagvizsgálója hitelesített aláírásával. Távirat érkezett a heidelbergi csillagvizsgálóba, hogy a *greenwichi csillagvizsgáló* állomáson kiszámították a Halley-üstökös pontos pályáját és megállapították, hogy a *Földdel való találkozás nem fog megtörténni* Greenwichben van a világ leghíresebb csillagvizsgálója és így ezt a jelentést kell hitelesnek tartanunk a Halley-üstökösre eddig érkezett összes hírek közül.

— **Az építési bizottság ülése.** Ma délelőtt a város építési bizottsága ülést tartott, s több folyó és kisebb jelentőségű építkezési ügyben mondott véleményt. A bizottság engedélyt adott *Vadász* Ferenc debreceni lakosnak, hogy a *Varga* és *Verbőczy* utca sarkán kétemeletes házat építtessen.

— **Országos eső.** Az ország minden részéről eső híreket hoz a táviró. Amilyen biztató reménységgel látták kezdetben gazdáink a rügyfakasztó vegetációt fejlesztő esőcseppeket, ép oly aggodalommal néznek most a jövőbe, mert ha a már régóta huzódó nedves időjárás még tovább tartana, ez valószínű katasztrófát jelentene az oly szép kilátásokkal biztató termésre. Sajnos, hogy már eddig is több helyről érkeztek jelentések a vetésekben okozott károkról. A tőzsdén, mely a gazdasági élet minden jelenőségére reagál, a káros esőzés következtében hirtelenül a legszilárdabb irányzat vette át a vezetőserepet.

— **Repülőgép kiállítás.** *Szatke* Ferenc, a debreceni aviatikus, ujonnan szerkesztett repülőgépét a polgármester engedelmével csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap a városházán kiállítja hol is a nagy közönség csekély beléptidijért megtekintheti. — Megérdemli a derék aviatikus, hogy minél számosabban nézzék meg gépét, melyre körülbelül tizennégyezer koronát költött eddig.

— **Nemzetközi kertészeti kiállítás.** A nemzetközi jubiláris kertészeti kiállítás holnap, 5-én d. e 11 órakor nyitja meg ünnepélyesen Budapesten *Jozsef kir. herceg*, mint az orsz. magyar kertészeti egyesület

A Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehéreneműek

gyári árban adatnak el.

Telefon 435. sz.

elnöke. A kiállításon mintegy 200 bel- és külföldi cég vesz részt, kik között számos állami s egyesületi díj kerül kiosztásra. A kiállítás, mely a magyar kultúra fejlettségének diadalmas szószólója, minden jel szerint fényes sikerrel fog járni. Debrecenből Kontsok Géza vesz részt, mint kiállító, Heykál Ede főkertész pedig a zsűriben szerepel, mint ítélő tag. — A kiállítás május 16-ig tart.

— **A Vöröskereszt-egylet gyűlése.** A Vöröskereszt-egylet debreceni fiókja május hó 14-én délután négy órakor gyűlést tart a városháza kis tanácstermében. A napirenden az elnökök választása szerepel.

— **A trachoma ellen.** A belügyminiszter leirt a városhoz, hogy a nyár folyamán Debrecenbe bejövő munkásokat vizsgáltsák meg, nem szenvednek-e valamiragályos betegségben. Így akarja megakadályozni, hogy a járványszorúen fellépett ragályos betegségek egyre jobban elszaporodjanak.

— **Előadás a Halley-üstököséről.** Május hó 7-én este 6 órakor az Ipartestület disztermében előadást tart Török Péter, a református főgimnázium tudós tanára, a legérdekesebb napi témáról, a Halley-üstököséről.

— **Harminc éves csontváz a padló alatt.** Karcagon a múlt héten bontani kezdtek egy régi házat. Bontás közben egyik félreeső szoba sarkában a padló alatt egy arasznyira szenzációs leletre bukkantak az ott dolgozó munkások. Egy hatalmas női csontváz feküdt ott, élében egy kis gyermeknek a csontvázát tartva. A csontvázakat körülbelül 30 évre lehet becsülni. A leletről, amely feltétlenül valami régi büntény eredménye, jelentést tettek a rendőrségnek.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 10,000 mtermázsa került forgalomba 5fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. A gabonaárak a következők: Buza májusra 12.26—00, októberre 10.63—00. Rozs októberre 8.30—00. Tengeri májusra 5.88—00, júliusra 6.32—00. Zab májusra 6.60—95, októberre 0—00—00. Repece augusztusra 13.25—00.

— **Arany-Bika Mulató.** A megnyitó műsor általános sikerét mutatják a nap-nap utáni zsufolt házak. Ujváry Károly a mulatót komikus lett a publikum kedvence, de a műsor nagy attrakcióért, így a bájos Sister Mignon angol lányokért, vagy King angol Cooke igaz amerikai hnmorral bíró mutatványaiért szintén rajong a közönség. — Az előadások este 9 órakor kezdődnek. Antalffy József jegyirodájában jegyek előre válthatók.

— **Kitűnő lövő vadászfegyverek olcsó árban eladó.** Cim a kiadóban.

— **Szintartó zefírek,** kartonok, batiszok, ruhavásznak. Szines és fehér kész nap-pali férfingek, kézelők, gallérok. Turista- és hálóingek. Női batist fehérneműek, legnagyobb és legszebb választékban Kardos Lászlónál Kossuth-utca 9. sz.

— **Legujabb divatu férfi ruhák készülnék Szabó László férfi szabó üzletében (Széchenyi-u. 1.)**

— **Dr Horvát Artur,** orr, torok-, fül- orvos lakását Rákóczi-utca 4. szám alá helyezte át.

— **Választási tollakat és jelvényeket** legszebb kivitelben és legolcsóbban készít Dávidházy Kálmán könyvkötészete.

— **Legszébb bőr- és szövött keztük** Schön Sándornál Piac-utca 12.

— **Valódi angol zephir ing** ujdonságok Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

TÁVIRATOK.

Justh Gyula jelölése.

Kiskunhalas, május 3. A kiskunhalasi függetlenségi és 48-as párt egyhangú lelkesedéssel jelölte Justh Gyulát képviselőnek. Justh Gyula megleghangu táviratban értesítette a pártot, hogy a jelölést elfogadja.

A bíróság ellen.

Szeged, május 3. Retyki Sándort a bíróság 3 évi fogházra ítélte. Az ítélet halatára Retyki felkapta a vádlottak padját s a bírák közé vágta, — akik közül szerencsére egyik sem sérült meg súlyosabban. — A nagyerejű embert négy börtönőr tudta csak megfékezni.

Millió sikkasztás.

Bukarest, május 3. A román kereskedelemügyi miniszteriumban óriási sikkasztásnak jöttek a nyomára. Az összeg több millió korona. A tettesek neveit titkolják. A nyomozás erősen folyik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Székely Imre büntetése.** Székely Imre, a Debreceni Reggeli Ujság szerkesztője vasárnap, május 1-én jelentkeztet hat heti fogházbüntetés kiállítására, melyet a debreceni kir. törvényszék esküdtbírósága még az 1908. évben rótt reá néhai megboldogult Kiss Albert lelkész ellen elkövetett rágalmozás és becsületsértésért.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Hát vesz keed holnap új pruszlikát? — kérde a fiú és vaskos derekát az ajtófához támasztva, incselkedő szemekkel bandzsallított a süteményekre.

— Mégse lódulsz innen? — kiáltá az anya, még nagyobb hangon, de amelyből kihallatszott, hogy több abban a szeretet a haragnál.

— Ha megigéri, hogy holnap egy kis pruszlikot vesz, — dűnyögte a fiú pajzán mosolygással az ajtó mellől bekandikálva.

— Veszek hát, csak hord el magad! — viszonzá az anya.

— Aztán meg azt a bélest is ide adja keed, ugy-e?

— A hátadra, ha kell, kettőt!

— Ugyse veheti már hasznát. Fele a turónak már ki van szedve — mondá, egy terjedelmes turós bélesre mutatva, melyből a töltelékét csakugyan jóformán már kikaparta volt.

Add oda neki, különben nem szabadulunk meg tőle. De aztán úgy takarodjék, hogy szemem elé se kerüljön! — mondá az anyja, tepsikkal megrakodtan érkező leányának, mires a fiú, a megnyomorodott bélest kézhez kapván, vig szökdeléssel az utcára szaladt.

— Ez az utolsó. Még csak a vakaresot kell berakni, aztán minden minden meglesz, mondá a leány, egyenkint rakván a tepsiket a lapát fejére, melyeket az anya a kemencébe taszított.

Még nem volt készen ezen munkával, midőn az udvar felől lódoogás hallatszott be.

— Istenem, már jönnek és az egész ház még a legnagyobb rendtelenségben van! — sóhajtott fel erre Panna asszony ijedten.

— Adjon Isten jó estét! — köszönté most egy erős férfihang a konyhaajtóban.

(Folyt. köv.)

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat óégnél. Specialis javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdúmegyére,

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2. 15 Bejárat a II-ik kapun.

!! Ujdonság !!

Valódi édes, nemes csemege rózsapaprika, kilója 3 kor. — fillér.

Valódi féledes rózsapaprika, kilója 2.80 K

Gulyás (juhász) paprika kilója 2— K

Legfinomabb szegedi tojásos tarhonya, apró vagy nagy szemű, kilója 1.10 K

Szegedi prima szalámi 4 korona 30 fillér.

Árúim vegytisztaságáért szavatólok.

Táborszky A.

paprikakereskedő

SZEGED.

Kereskedőknek engedmény.

„SZOBRÁNC“

gyógyfürdő Ungmgyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós viz. Gyomor és májbetegek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény május 15-től június 1-ig. Utóidény szeptember 1-től 15-ig 30 százalékos árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor és bélbetegségeknek s alhasi pangásoknál, makacs székrekedésnek, néhonyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekkel oldólag hat. Vértódlásoknál, szédülésnél, hűdések, gutaütési rohamoknál vérelvonólag, felszívólag hat, csuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjedési termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok oldására, kiktűszbőlésére hat. Kövérség, szívelhásosodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajosoknak úgy a cukor, mint a fehérjékiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja. Mint fürdő, különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvélkykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bántalmatos gyorsan hat. Vasuti állomás az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagymihály, honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára egy nagy láda 40 üveggel 20 korona, kis láda 20 üveggel 11 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának, Szobráncz gyógyfürdő“ címzendők. Posta- és táviratállomás helyben. A fürdő igazgató-orvosa: Russay Gábor Lajos dr.

A fürdő igazgatósága.

Idég- és kevélybetegek

(külön férfi- és női elmeosztály a nmtsg. bmnst. 21.488. sz. engedélyével) felvétetnek a Miskolczi Szanatórium és Vizgyógyintézet ezen célra legkényelmesebben berendezett külön pavillonjában. **Kitűnő ápolás és ellátás! Mérsékelt árak!**

Közelebbi felvilágosítással szolgál:
Dr. LÁTRÁNYI JÁNOSÁNDOR
szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvétetnek s szakorvosi gyógykezelés- és kiképzésben részesülnek ideges és gyengeelméjű gyermekek.

Ruhavásznak

legujabb szövésekben, —
kosztüimökre és ruhákra
gyönyörű divatos szí-
nekben, továbbá

ZEFIR ujdonságok

bluzokra és férfi in-
gekre óriási választék-
ban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Csodaszép
ÉKSZEREK,
Kitűnő
ZSEBÓRÁK,
jótállás mellett legolcsóbban

Rose Dezső

közkedvelt óra és ékszerüzletében
Elegáns arany férfi- és női láncok.
Jótállás mellett! Legolcsóbban!
Gyönyörű ezüst- és ohinaezüst ajándék-
tárgyak.

„Phönix”

— biztosító-társaság

irodahelyiségeit 1910. évi május hó 1-től

„a Hungária-épület II. emeletére”
(Bejárati Arany János-utca 2. sz. i.)

helyezte át.

Napernyők,

divatkelmék, sely-
mek, csipkék, diszi-
tések

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 310 m. hosszu	1 szelvény 7 korona	1 szelvény 10 korona
elegendő teljes férfi-ruhához)	1 szelvény 12 korona	1 szelvény 15 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona	1 szelvény 18 korona
ára csak	1 szelvény 20 korona	

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem-kamarnit gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztgyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legujabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Ön haszontalan!

ságokra költi pénzét, ha cipője tisztításához kétes értékű cipő-kenőcsöket vásárol s nem az egész országban mindenütt előnyösen ismert

„BOCSKA Y” cipőkrémet használja!

Gyártja:

Neumann Nandor

vegyészeti gyára DEBRECZEN.

Telefon: 205. Telefon: 205.

!! Kapható: mindenütt!!

Használt írógépek

látható és vakírassal
50, 60, 70, 80 forintért
sürgösen eladó.

Cim:

Pressburger,
Budapest, Révay-utca 22.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Közvetlen német posta és gyorsforgószolgálat.
Személyszállítás
(Café valamint fedélteremek)
Világ minden részébe
főképpen a kétértelmű vonalakon

Hamburg-Newyork

Hamburg-Argentinia
Hamburg-Brazília
Hamburg-Grönland
Hamburg-Canada
Hamburg-Cuba
Hamburg-Mexico
Hamburg-Afrika
Hamburg-Anglia
Hamburg-Französiszország

Szórakozó és üdítő esték a tengeren.
A sikeres 13 napos „Mecca”-nak Dresdenből, ezáltal utazók Isztambul, Izmir, Athén, Szociata, és Spitzbergre, utazók Irise területére, Angliára, Skóciára és Svédországra.
Prospektust ingyen és bérmentve.

Hamburg-Amerika Linie, Personelembank, Hamburg.

Építkezéshez

szükséges finoman rostált iszapmentes folyamhomok és kavics jutányos árban vagonrakomá-
:: nyonként megrendelhető ::

Rácz és Kupferstein

oégnél, építkezési és teherszállítási vállalkozók
::

Miskolcson.

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Kerti padok,
Kerti fecskendők,
Hydronette kézi fecskendők,

Szőlő-permetezők,
Gummi-tömlők,
Francia-konyhák,
Tornyos-konyhák

raktára.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénés hévvízű** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, ényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlégy-, szénszavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az IGAZGATÓSÁG.**

PRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶
10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:
„Türelmetlen“.

Kifogástalan fiatal ember ismeretséget óhajt kötni fess leánykával. Leveleket „Formósa“ jellegre a kiadóba kérek.

M...I. Drága nagysád, észrevételeimből azt következtetem, hogy válaszra kész, de hogy bocsájtott-e már választ, nem-e előzőt meg valaki és helyettem felvette, írjon a jelzett két betűre.

M...I-nek levele van a kiadóban, abból némi felvilágosítást nyer.

Házasságokat teljesen díjtalanul közve-tit a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kér-jen ingyen felvilágosítást és mutatványszá-mot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Intelligensebb fiatalember fiatal leány, esetleg nevelőné ismeretséget keresi, aján-latok „Reform“ jellegre Posterestante.

KOVÁCS BENIÁMINNÉ kerületi munkás-biztosító pénztári szülész nő lakását Eötvös-utca 37. szám alá helyezte át.

Ajánlat.

Telegdy Sóstó-fürdő — mely rheumás bántalmak ellen kiváló gyógyhatással bír, — megnyit.

Legjobb órák és legjobb ékszerszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnevű órák és ékszerszerei Piac-u. 42. Órajavitások pontosan és jótállással készülnek.

Blousok és kötények leszállított áron beszerezhetők MÁRTON GYULA divat-üzletében Piac-utca 9., Bika-szálloda mellett.

Tanuló fiú és leány MÁRKUS MIKSA I-ső debreceni sapkagyárába fizetéssel felvétetik.

Villanycsengők bevezetése, évi jókarban tartása legjutányosabban Molnár Testvérek-nél, Egyház-tér 3.

Eladás.

Vámospirosi útfélen, a 4. órház megálló-nál 10 hold föld szőlőültetésre alkalmas, jelenleg szántó, kedvező árban eladó. Érte-kezhetni ott a tulajdonosnál.

Ócsó eladásért, három évi bortermés Diószegről hazahozatott. Hatvan-utca 4.

Ebédő és hálószoba berendezés, szövet-divány eladó. Györffy Aladár-né, Hatvan-utca 2.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Poloskák

tökéletes kiirtását saját ta-lálmányu irtószeremmel fel-vállalom. Lakások átnézését díjazás mellett eszközölöm.

Poloskairtó (folyadék) 3—5 és 7 koro-nás üvegekben. Poloskairtó por 50 fill. és 1 K-ás zsacsókban. Poloskairtó gitt 1 és 2 K-ás csomagokban kapható

SCHWARTZ IZSÓ

féregirtási vállalata Debrecen, Zugó-utca 7.

1300—1910.

Szerencs nagyközség előljáróságától.

Pályázati hirdetmény gőzfürdő bérletre.

Szerencs nagyközség előljárósága a község által ujonnan épített GŐZ I. és II. oszt. kád, valamint USZODA-fürdő bérletére pályázatot hirdet.

A bérletre vonatkozó részletes feltételek alólirott községi főjegyző-nél a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy a bérletre vonatkozó írás-beli zárt ajánlatukat okmányaikkal felszerelve, a községi előljáróságnál folyó 1910. év május hó 20-ig nyújtsák be, mivel a később beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

A község fantartja magának ama jogot, hogy a beérkezett pályá-zatok közül a tett ajánlatokra való tekintet nélkül szabedon választhat.

Kelt Szerencsen, 1910. év április hó 28-án.

Szerencs nagyközség előljárósága:

Darvas László sk.

főjegyző.

(P. H.)

Molnár István sk.

főbíró.

Telefon: 691.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert
legjobb minősége.

Turul Cipők

dacára az olcsó áraknak, a legjobb anyag-ból készülnek. Elegáns facon.

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városai-ban

~ Képes árjegyzék portómentesen ~

!! A monarchia legnagyobb cipőgyára !!

„TURUL“ Cipőgyár R.-T., Temesvár

Központi főraktár:

DEBRECZEN, PIAC-U. 48.

Telefon: 691.

Legnagyobb választék
minden fajta cipőárban
elismert kifizető minőség.